

Prikaz knjige

A Catalogue of Neandertal Sites

Uredništvo knjige

U drugoj polovici 2024. godine iz tiska je izašla publikacija skraćenog naslova *A Catalogue of Neandertal Sites*. Naslov može i zavarati, budući da se ne radi o klasičnom katalogu (primjerice nema nikakvog slikovnog materijala) i u svojim 326 stranica donosi abecedni pregled 127 nalazišta na kojima su otkriveni kosturni nalazi neandertalaca te prikaz glavnih znanstvenih podataka koji su prisutni na pojedinom nalazištu.

To svakako nije štivo koje služi čitanju prije spavanja (odnosno, možda je upravo idealno za one koji imaju problem zaspati). Knjiga je namijenjena prvenstveno znanstvenicima različitih struka koji se u svojim istraživanjima bave različitim vidom neandertalskog naslijeđa (od fosilnih nalaza samih neandertalaca, preko ostataka njihove materijalne kulture, zooarheoloških ostataka, analiza drevne DNA, bilo iz kostiju ili iz sedimenta na nalazištu, pa sve do podataka o vremenskom smještaju nalaza i nalazišta i informacija o paleoekolišu).

Kao što svi znanstvenici znaju, jedan od najvažnijih, a često i vremenski najzahtjevnijih početnih koraka svakog istraživanja jest pronaći relevantne i točne informacije o vrsti građe koja će biti temelj istraživanja, do sada provedenim analizama, povijesnim podacima te mjestu gdje se određena građa čuva. Nadalje, informacije o navedenom često mogu poslužiti kao generator nove istraživačke ideje. Sve to ovaj katalog čini važnom polazišnom točkom budućih istraživanja neandertalskog naslijeđa.

Organizacijski koncept kataloga temelji se na ranijim publikacijama slične tematike, posebice na knjizi *Catalogue of Fossil Hominids* (K. P. Oakley, B. G. Campbell, T. I. Molleson, 1971) kao i novijoj publikaciji *Catalogue of Italian Fossil Human Remains from the Palaeolithic to the Mesolithic* (G. Alciati, V. Pesce Delfino, E. Vacca, 2005). U obje publikacije podatci su izneseni u obliku liste kodova za pojedine vrste podataka. Niti ove dvije knjige nisu lako čitljive i popularno štivo, već ključan resurs za znanstvenike. *Catalogue of Neandertal Sites* preuzeo je neke od kodova iz spomenutih publikacija i dodao neke nove, prvenstveno vezane uz novija istraživanja (poput kodova 14.1 – 14.10 koji daju informacije vezane za analize drevne DNA).

Katalog je rezultat rada projekta, odnosno COST (*Cooperation in Science and Technology*) akcije pod nazivom *Integrating Neandertal Legacy: From Past to Present* (iNEAL) CA19141 koja je u potpunosti financirana sredstvima Europske unije. Kako bi se sakupili i provjerili podatci za knjigu, u njezinu realizaciju bio je uključen, osim gore navedenih urednika, velik broj znanstvenika (u impresumu knjige navedeno ih je čak 42).

Iako u publikaciji nisu obuhvaćena sva poznata nalazišta neandertalaca (prvenstveno zbog nemogućnosti provjere dijela podataka za neka od

Integrating Neandertal Legacy:
From Past to Present CA 19141

A CATALOGUE OF NEANDERTAL SITES:

Technical
Report

Edited by Ivor Janković, Stefano Benazzi, Katerina Harvati, Francesca Romagnoli, Ron Pinhasi, Florent Rivals, Jean-Luc Voisin, Andrew W. Kandel, Lia Vidas, Carolin Röding, Giulia Marciani, Pere Gelabert

nalazišta, posebice onih u zemljama gdje se vode sukobi ili suradnja u ovom trenutku nije bila moguća, ili za neka nalazišta na kojima se još provode nove analize), sakupljeni su podatci za velik broj lokaliteta. Nadalje, publikacija je morala ugledati svjetlo dana prije završetka iNEAL akcije, što je bio dodatan ograničavajući faktor u sakupljanju podataka. Namjera je nastaviti sakupljanje podataka za preostala nalazišta te ih periodički u istom formatu objaviti na mrežnim stranicama kao dodatak ovoj knjizi. Kad se proces sakupljanja podataka završi, namjera je publicirati i drugo, dopunjeno izdanje ove knjige.

Budući da je politika znanstvenih programa koje financira Europska unija otvoren pristup, svi zainteresirani publikaciju mogu besplatno preuzeti u PDF formatu na poveznici: <https://inealcost.inantro.hr/homepage/publications-outputs/>.

Oni koji vole u svojoj knjižnici imati i tiskanu kopiju, besplatan primjerak mogu dobiti na adresi Institut za antropologiju, Ljudevita Gaja 32, 10000 Zagreb.